

Ра інженерні кадри

ЩОТИЖНЕВА ГАЗЕТА КОЛЕКТИВУ ВІННИЦЬКОГО ПОЛІТЕХНІЧНОГО ІНСТИТУТУ

№ 4 (505)

П'ЯТНИЦЯ, 5 лютого 1993 року.

Телефони редакції:
4-74-17, 22-68.

На ученій Раді

Учена рада 29 січня розглянула широке коло питань, зокрема, про ефективність роботи професорсько-викладацького складу по підготовці науково-педагогічних кадрів, про роботу СКТБ «Модуль», про підсумки виконання в 92-му році наукової держбюджетної тематики, про стан охорони праці за минулий рік. Проведено також цілий ряд обрань за конкурсом — завідуючих кафедрами, професорів кафедр, викладачів; кількох науковців представлено на звання доцента; професорів Клименка М. А., Пономарчука А. Ф., висунуто на здобуття звань членкорів Академії гірничих наук України.

В центрі уваги був, звичайно, аналіз ефективності аспірантури і вкладу провідних науковців в підготовку кадрів вищої кваліфікації. З доповіддю на цю тему виступив ректор Б. І. Мокін.

Рішенням ученої ради визнано, що організаційна сторона роботи аспірантури — прийом вступних та кандидатських іспитів, ведення документації, якість семінарських занять з аспірантами та пошукачами, яку забезпечує заваспірантурою Цісар А. Г. — повністю задовільняє сучасні вимоги, які пред'являються до цих структурних підрозділів вузів.

Учена рада вважає, що лише 18 наукових керівників із 31 (тобто 58 процентів), під керівництвом яких хоча б один аспірант уже закінчив аспірантуру, котрі набрали 50% і більше рейтингових балів, заслуговують на позитивну оцінку з підготовки кандидатів наук. Оскільки більше половини наукових керівників аспірантів оцінюються позитивно, роботу вузу по підготовці кандидатів наук через аспірантуру в цілому (також вирішено оцінити позитивно).

Визнано, що найефективніше готували наукові кадри за час надання їм такої можливості І. В. Кузьмін, П. Д. Лежнюк, В. Т. Маликов, Б. І. Мокін, В. С. Осадчук.

Достатнім визнано рівень

ефективності підготовки кандидатів наук науковцями М. П. Байдою, Ю. С. Данилюком, В. П. Кожем'яко, О. П. Стаховим, В. Я. Сут'яном, А. О. Шарейко.

Як задовільна в цьому плані оцінена робота М. Ф. Друкованого, Ю. А. Карпова, А. О. Жукова, Л. М. Кошека, В. М. Лисогора, В. А. Огородникова, В. Д. Свердлова; як незадовільна — І. С. Буди, Я. І. Капицького, В. М. Кутіна, І. А. Немировського, О. А. Панкова, Ю. А. Скидана, Р. Д. Ісковича - Лотоцького; абсолютно незадовільна — О. Д. Азарова, М. Є. Іванова, В. О. Поджаренка, А. Ф. Пономарчука, С. Й. Ткаченка, М. А. Філінука.

Відзначена висока принциповість вузівських спеціалізованих рад по захисту дисертацій та вклад їх першого голови І. В. Кузьміна в створення і другого голови Б. І. Мокіна — в перетвердження і підняття статусу цих спецрад.

Проректора з наукової роботи зобов'язано в місячний строк розробити і втілити в життя заходи, завдяки яким у 1993-му році захистили б дисертації не менше 75 «боржників» та не менше половини аспірантів, які в 1993-му році закінчують аспірантуру.

Науковим керівникам аспірантів, ефективність роботи яких в цьому плані визнана незадовільною, запропоновано допомогти своїм «боржникам» завершити та захистити дисертації до кінця 1993-го року.

Зобов'язано також завідувачів технічними кафедрами включитись в роботу по підготовці кандидатів наук на рівні наукових керівників або наукових консультантів.

Науковцям, які закінчили докторантуру рік тому, зобов'язано до кінця 1993-го року захистити докторські дисертації, а тих, які закінчили місяць тому, завершити в 1993-му році роботу над докторськими дисертаціями і представити їх до захисту в 1994-му році.

В ЦІЙ презентації був оригінальний режисерський задум. На сцені — символічна імпрізація надгробка, оповитого українськими рушниками і колючим дротом; зверху — ікона, біля ікони — свічка, яку після короткого вступного слова запалила проректор з виховної роботи Т. Б. Буяльська.

Вже з цього видно, що готувався захід, який мав зацепити його учасників за душу і пробудити в ній відповідні почуття. І дуже шкода, що задум не вдался. Його звела нанівець ціла низка дрібних недоладностей. Скажімо, не вдалося показати цікаву трофейну хроніку — вона йшла якусь хвилину, по тому плівка обірвалася і перекрутилася й на зад не було можливості — дуже стара і ветха кінострічка.

Потім, коли промовці почали підходити, то мікрофони або мовчали, або падали, викликаючи в залі сміх і репліки. При спробі зробити ремонт по ходу, пронизливо зойкала дошка на клубній сцені і це знову веселило публіку.

Спостерігаючи все це, можна було тільки поспівчувати організаторам презентації — чудовий задум провалювався на очах і не з їхньої вини. Адже плівку привезли з державного архіву, радіотехніка мала б працювати бездоганно, за-

жаючи на те, що маємо власний радіотехнічний факультет, а дошки на сцені мусили б лежати щільно (ремонт проводився зовсім недавно).

Іншими словами, як це не прикро, зусилля пропали марно. Виховний ефект не вдался.

А тепер — про саму суть.

Презентували книгу Антона Драгана «Пам'ятаймо про Вінницю». Це, власне, не книга, а маленька брошура, але цінність її визначна. Досить сказати, що ще донедавна вона зберігалася в секретних схронах держбезпеки на правах ідеологічної бомби, виготовленої у відомстві Гебелса для отруйної роботи серед радянських громадян. У книжечці йде мова про розкопки могил, проведені гітлерівцями у Вінниці 1943-го року. В тих могилах покоїлися останки тисяч невинних людей, розстріляних службою НКВС. З могил видобули рештки незотлілого одягу, розвішали його, де тільки могли, і річка народу з усіх кінців області поливала впізнавати рідних і близьких.

Такою була правда. Наша ж пропаганда десятки років після війни подавала ці

масові вбивства, як фашистське звірство. Тим часом, на Заході вийшло близько ста книжок правди про ті могили.

І ось минулого року на решті й приватне вінницьке видавництво «Континент» з допомогою Товариства «Меморіал» теж видрукувало першу ластівку з цієї серії. Подія?

Безперечно. Щоб відзначити її, в інститут були запрошені видавці і люди, якимось мірою причетні до тих уже давніх, проте незабутніх подій. Кожен їхній виступ був цікавий сам по собі, але не працював на головний задум або й зводив його нанівець.

Наприклад, учасник війни, доцент педагогічного інституту Б. А. Буяльський розповів про свого знайомого Аполлона Трембовецького, з яким служив в армії і який підняв руки перед фашистами при першій же нагоді, а потім подався працювати в окупаційну газету. Його портрет з'являвся у ворожій пресі на фоні страшливих розкопок 1943-го року.

Після Буяльського вийшов на сцену працівник архіву О. М. Петренко з підшивкою окупаційних «Вінницьких вістей» і повідомив,

ПРЕЗЕНТУВАЛИ КНИГУ...

що репортажі Трембовецького дають набагато цінніший матеріал про розкопки, ніж книжка Антона Драгана.

Це, звичайно, дуже цікаво, але, мабуть, більше годилося б не для такої події, а для спеціальної науково-теоретичної конференції на тему «Хто є хто?».

Ми, безперечно, зіпсовані принципом соціалістичної однозначності, малювати ворога і противника тільки чорною фарбою, але все-таки й зараз бувають моменти, коли нам краще не вносити сум'яття в молоді душі.

Втім, це — полемічна теза. Антон Драган, укладаючи свою брошуру, теж був не на нашому боці, а сьогодні він з нами. Попробуй тут розберися, хай у тебе досвід і шостий десяток за плечима, а не другий чи третій.

Ратую, звичайно, не за приховування правди, а за вдумливий підбір матеріалу, надто в таких специфічних випадках, як той, про який мова.

Презентація книги мала б залишити в душі молоді людини гнів і обурення звірствами, які чинилися в нашій країні, але не залишила. Нема сумніву, що для наших педагогів — це урок. Хоча й прикрый.

І. ВОЛОШЕНЮК.

КОНЦЕРТИ-БЕСІДИ

Віднині актовий зал став своєрідним учбовим класом, в якому майбутні інженери, бакалаври, маістри проходять курс гуманітарної освіти. За встановленим графіком тут регулярно влаштовується так званий «Час зустрічі», коли в гості до студентів навідується діячі культури, мистецтва, церкви.

Проходять ці зустрічі у формі бесіди, відповідей на запитання і, звісно, невеличких концертів.

Цікавим був «Час зустрічі», в якому взяли участь студенти 1-го курсу ФРА і ФРЕ та митці обласної філармонії — баяніст Юрій Колмиков і співачка Марія Путь, які з успіхом виконали українські народні пісні.

А майбутні інженери - будівельники і енергетики мали нагоду поспілкуватися з акторами облмуздрамтеатру народним артистом Н. Кондратюком та заслуженою артисткою К. Барил.

Виступають Н. Кондратюк і К. Барил.

Гості звідусіль

За один тільки січень цього року в художньому музеї ВПІ побувало понад півтисячі відвідувачів — студенти, викладачі, співробітники Інституту, а також численні гості, в тому числі й зарубіжні.

У книзі відгуків залишили свої записи бізнесмен з німецького міста Дрездена, представник ділового світу США. Отже, вже є записи німецькою і англійською мовами.

А ось щойно записаний груповий відгук:

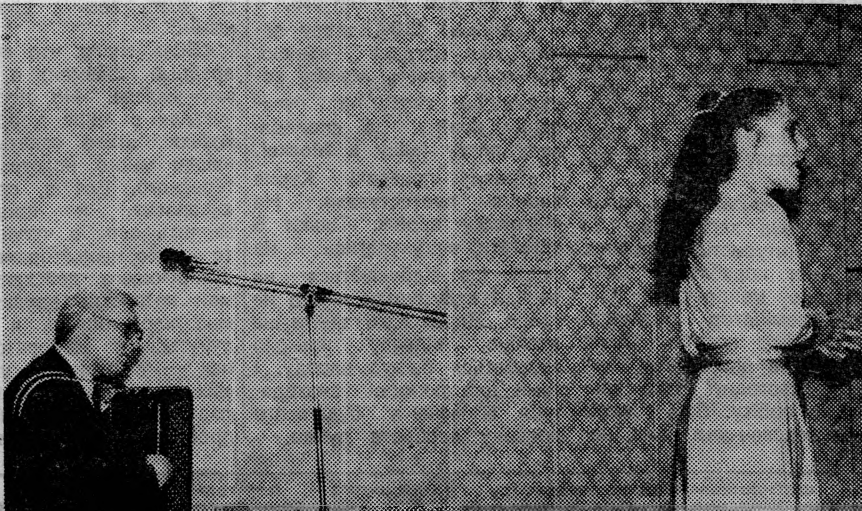
«Ми, представники науково-технічної конференції країн СНД, здержали велику насолоду від знайомства з художнім музеєм КХІ. Неабутне враження залишила виставка картин Ф. З. Коновалока.

Висловлюємо щире подяку всім, хто бере участь у збиранні і зберіганні шедеврів нашого народу для нинішнього і майбутніх поколінь.

ВАСИЛЬЄВ — акдемик, БАЙДА — професор, ДІКАРЕВ — кандидат технічних наук, ГОЛУМБІЄВСЬКИЙ — доцент».

На сцені євангеліська музична група «Скілія».

Співає Марія Путь у супроводі баяніста Юрія Колмикова.

Інженер I-ї категорії

Не завжди за зовнішнім виглядом можна вглядіти справжню цінність людини, її розум і можливості. Ну, що приміром можуть сказати про інженера Леоніда Сергієвича Булкіна втомлені очі, легка усмішка і блаженський синій халат, що на ньому, знеособлюючи його, як солдата, маскхалат?

Та нічого. Інженер — і все тут. Хай навіть першої категорії.

На кафедрі конструювання і виробництва радіоапаратури він багато що робить. Може раціонально розв'язати ту чи іншу проблему і теоретично, і з пальчиком в руках.

Я не цікавився оцінками його праці. Думається, що є різні думки, бо навіть Бог і той має своїх шанувальників і не шанувальників. Але чисто випадково дізнався, що за спиною цієї людини такі знання і досвід, які на міжнародному «ринку мізків» коштують дуже дорого.

Мабуть, на роду йому написано було великий шмат життя провести в авіації, стати спеціалістом по експлуатації і ремонту авіаційного озброєння. Для цього довелося дуже довго вчитися, спочатку в Ачинському авіаційно-технічному училищі і далі — у військово-інженерній академії імені Жуковського.

Так треба було, бо без фундаментальних знань в балістиці, ракетобудуванні, прицільно-навігаційній техніці годі було змагатися з передовими країнами світу в боєготовності військової авіації.

Випускник славного збройного академії Леонід Булкін виявився гідним суперником своїх зарубіжних визаві, став тим воєнспецом, який вніс вагомий вклад у перетворення вітчизняної авіації в грізну силу, з котрою змушені були рахуватися в світі. Через руки Леоніда Сергієвича пройшли сотні і сотні нових зразків керованих і некерованих ракет, скорострільних гармат, бомб, прицільно-навігаційних комплексів для найдосконаліших на той час винищувачів, бомбардувальників ракетно-носіїв, штурмовиків.

І можна було не сумніватися — найменший брак технічного характеру далі того місця, де стояв воєнспец Булкін, ходу не мав.

Якось у Білорусії провадили випробування керованих ракет з телевізійною головою самонаведення. Пуски йшли за пусками. Здавалось — все гаразд, але керівник групи експертної комісії Л. С. Булкін актом випробувань не підписав, не зважаючи на тиск з боку високопоставлених представників військово-промислового комплексу. В самій конструкції телевізійного пристрою він виявив істотні хиби. Ці ракети так і не були взяті на озброєння.

Підполковник — не така вже помітна фігура на полігонах, де йдуть випробування військової техніки, але цей офіцер стояв в одному ряду з генералами, визначними конструкторами, зброярми, до його думки уважно прислухалися. І не тільки в колишній Радянській Армії. Цього невисокого на зріст, скромного в поведінці військового знають в Польщі і Угорщині, Монголії і Німеччині, де він більше півтора десяти років навчав матеріальні частини озброєння технічний і льотний склад бойової авіації, зустрічався з колективами підприємств, організацій.

Особливо багато запрошень одержував Леонід Сергієвич на День Радянської Армії, бо хто міг більше розповісти і знати про сучасні Збройні сили, зокрема, авіацію, ніж вихованець про-

славленої військово-інженерної академії імені Жуковського!

А що було далі? Далі сталося те, що спіткало багатьох військових колишньої Радянської армії, дорогою яких перепинили нинішній хаос і розвал в наших Збройних силах. 50-річні офіцери першими відчували економічні цунами, що докотилися і до армії — святая святых кожної держави. В розквіт фізичних і творчих сил тисячі їх змушені були піти в запас, відставку.

Серед них виявився Леонід Сергієвич Булкін — висококласний фахівець авіаційного озброєння.

* * *

На такий мінорний ноті не хотілось би закінчувати розповідь про цю людину, та вирішила несподівана приємна подія: минулої суботи прийшов на канікули до Булкіна його старший син Сергій Леонідович.

Оптимістичним в цьому факті є те, що син теж інженер-зброяр, пішов дорогою батька: закінчив аналогічне авіаційно-технічне училище, причому з відзнакою, і нині вчиться на 4-му курсі тої ж таки військово-інженерної академії імені Жуковського.

А це означає, що справа інженера Л. С. Булкіна перейде в надійні руки.

Л. ЛЕОНІДОВ.

На знімку: Л. С. Булкін проводить заняття з льотним складом однієї з авіацій.

СОРОК ДВА ГОДА СПУСТЯ

А. А. ЖУКОВ,
професор.

(Начало в № 3).

Бывший «авроровец» Эммануель де Маржері в последние годы своей блестящей дипломатической карьеры был послом Франции в Мадриде, затем в Лондоне и, наконец, в Вашингтоне. С его сестрой писательницей Дианой де Маржері я учился во французском колледже в одном классе. В октябре 1991 года вместе с женой я посетил ее в ее парижской квартире. Вышли из нее мы вдвоем — Диана спешила по какому-то «семейным делам». Она деликатно скрыла от нас, что спешила к изголодавшемуся брату. Через три дня из парижских газет я узнал о смерти Эммануеля.

Пару лет назад умер Хся Тин-Хуей, который в нашей группе был тайным членом компартии Китая. Через год после окончания нами «Авроры» (а оно совпало по времени со взятием Шанхая народной армией коммунистического Китая), он пришел ко мне домой проводить меня в дальний путь в Москву. Это было сорок два с лишним года назад...

В ШИМТ мною была проведена большая научно-исследовательская и производственная работа по профилю государственной тематики Винницкого политехнического института. Шанхайский автозавод (я и на нем побывал) выпускает легковые автомобили «Сантана» фирмы «Фольксваген». Многие детали поступают на сборку из Германии и других стран, и лишь постепенно заменяются деталями китайского производства.

Диски тормозов изготавливаются из низколегированного чугуна типа СЧ45, с предъявлением к нему большого комплекса требований (по микроструктуре, прочности и твердости и т. п.). В Китае преодолеть все возникшие трудности не удалось. С целью освоения изготовления этих дисков в новом литейном цехе, оснащенном современным иностранным оборудованием, мне было предложено провести опытные плавки (все это было испытано 12 вариантов на Опытном заводе ШИМТ) по технологии «встречного» модифицирования, разработанной мною вместе с аспирантами из Брянска, Краматорска и Винницы. Для этого я выbral несколько рискованный путь.

Эйнштейн как-то сказал по поводу технологии делания открытий: «...все знают — ЭТОГО не может быть! Но один не знает... Вот он и делает открытие!». Данный афоризм пригоден и для более приземленных технологических наук, где всякие априорные табу могут быть весьма вредоносными.

«Все» знали, что сера — вредный элемент в сплавах железа. Но несколько человек в мире упорно не хотели этого «знать» и... нашли много нового и интересного. Вот я, один из «незнаек», и предложил вводить серу в чугун вместе с модификаторами инокулирующего действия. Раз мои китайские друзья дали мне карт бланш, я решил сунуться из лаборатории в цех — с отливкой уже самих тормозных дисков наряду с большим набором проб и образцов. Риск оп-

равдал себя.

Содержание серы в чугуне повысилось всего на одну сотую процента и оказалось в пределах допустимой нормы. Так что говорить о «засеривании» металлфонда Китая не приходится. Зато механические свойства чугуна, строение металлической матрицы значительно улучшились, и мы вплотную подошли к выполнению поставленных требований германских технических условий. Но, конечно, до внедрения в производство надо еще сделать большой комплекс работ. Кто будет их делать? А кто не будет?

По возвращении в Винницу меня один профессор на бегу остановил со словами: «Я очень спешу, но в трех словах объясните — что происходит в Китае?». Я ответил: «В трех словах? Пожалуйста — коммунисты строят капитализм...». Оно так и есть. Клуб предпринимателей Шанхая дважды встречался со мной (за непозволительными и неопределимыми ужинами с китайской кухней), и я спросил моего молодого «чичерона» из ШИМТ: «А президент клуба — коммунист?». Ответ: «Конечно!». Вопрос: «А его заместитель?». Ответ: «То же!». Вопрос: «А присутствующие бизнесмены?». Ответ: «Все члены компартии...».

Так что мой краткий ответ на вопрос профессора вполне отражает действительность, хотя она и очень многолика, и я, возможно, многие ее стороны не смог изучить достаточно глубоко. Курс Ден Сю-Пина, который продолжает быть идейным вождем «прагматического коммунизма», дал за немногим более десятилетия добрые всходы. Народ в 1300000000 человек практически везде накормлен, хорошо одет, обут, учится, работает, как огромный муравейник, с ранних часов утра, земля ухажена, каждый ее квадратный метр обработан. Молодых бездельников в ларьках-трибках я не видел. Зато видел несметное количество магазинчиков и магазинов (которые всегда оставались частным сектором), ломящихся от товаров, рынков, полные фруктов в декабре. Курс на преимущественное развитие легкой и пищевой промышленности полностью себя оправдал. Конечно, стране не хватает стали, алюминия, меди... Но с ним.

Гуанчжоу. На улице.

КАШПІРОВСЬКОМУ НА ДОПОМОГУ

Як повідомляли газети, відомий екстрасенс, наш земляк Анатолій Михайлович Кашпировський виявив бажання в складі екіпажу наступного космічного корабля полетіти в зоряну мандрівку, але отримав в компетентних органах відмову. Несподівано на його підтримку виступив не менш відомий співавтор — лідер ліберально-демократичної партії Володимир Вольфович Жириновський.

Фрагмент його бесіди з кореспондентом газети «Новий взгляд» пропонуємо нашим читачам.

— Пане Жириновський, ви б Анатолія Кашпировського теж в партію прийняли?

— Поки — що він з такою заявою до нас не звертався, але якщо попроситься, відмовляти не станемо.

— Чим же були викликані акції на підтримку вимог Анатолія Михайловича відправити його в космос на орбітальному кораблі?

— Кашпировський дуже добрий психолог, мені він більше подобається, ніж Чумаков, або інші. Я сеанси Кашпировського завжди слухав, хоч у мене нема тих хвороб, які він лікує. Просто приємна людина, дівка заспокоїливо. Дарма це припинили показувати по телебаченню. Краще Кашпировський, ніж всі ці просторікуючі депутати і міністри,

які довели країну до ручки. У мене відразу починає голова боліти і в животі ніє, коли бачу якогось Гайдара чи Бурбуліса. А від Кашпировського шкоди ніякої, а користь може бути. Тому я вбачаю акт дискримінації в тому, що нашому вченому не дають полетіти в космос, а будь-який іноземець тільки заїкнеться, і ми його уже до трапу ракети на руках тягнемо.

Кашпировський свої гроші готовий був заплатити за політ, а інтуристи на наших космічних кораблях часто безплатно мандрують. Замало в ілюмінатор розглядають. Монгол полетів. Який нам зиск з цього? Де цей монгол сьогодні? Чеха звозили на орбіту. Вже і країні Чехословаччини нема, на-

ших солдат там окупантами називають. Угорці каталися, в'єтнамці, хто ще? Значить, їм можна, а нашому спецілісту, відомому вченому — зась?

— Але це Кашпировський уповноважив вас про нього поклопотатися?

— Ні, ми самі проявили ініціативу. Ми ж слідуємо за подіями навколо, приходимо на допомогу навіть тоді, коли нас не кличуть.

Скажімо, США знову загрожують Багдаду війною. Ми виступили з різким засудженням тиску на суверенну країну. Це сподобалося послу Іраку в Москві.

Проти передачі Курил японцям протестували. На підтримку сербів. Тільки б встигати відгукуватися на події, що відбуваються на світі. І вдумувати нічого не треба. Варто мені вийти на вулицю, відразу навколо збирається багато народу, і теми для розмов знаходяться. В мене з будь-якого приводу особиста думка.